

8 клас

Односкладне речення. Повне і неповне речення. Речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, відокремленими членами

1.Позначте односкладне безособове речення:

- А. Пахло в повітрі прілим листям та вогкою землею після нічного дощу.
- Б. Вечірнє сонце, дякуємо за день!
- В. Люби свій край і працєю для його процвітання щомиті.
- Г. На небі заблищали перші зорі, віщуючи спокійну ніч.

2.Яке речення є неповним?

- А. У небі хмари, наче білі лебеді.
- Б. Душі ласкавої весна ще не зів'яла.
- В. Поспішайте робити добро людям.
- Г. Слався, наша Україно, в віках і поколіннях!

3.Укажіть речення з однорідними членами (означеннями), між якими не треба ставити кому:

- А. Холодний різкий вітер бив у обличчя подорожнім.
- Б. На столі лежали червоні жовті сині олівці.
- В. Старі покручені яблуні тихо скрипіли в саду.
- Г. Весняне лагідне сонце пригрівало з кожним днем дужче.

4.Визначте речення, у якому звертання стоїть у середині:

- А. О мово рідна, ти як соловейко в гаю!
- Б. Не шукайте, любі друзі, легкої долі в чужих краях.
- В. Весно, чи довго нам ще чекати на твої перші квіти?
- Г. Я люблю тебе, мій рідний краю, понад усе на світі.

5. Знайдіть речення із вставним словом, що виражає невпевненість:

- А. Безумовно, знання — це сила, яка відкриває будь-які двері.
- Б. Кажуть, після дощу завжди з'являється яскрава веселка.
- В. Мабуть, сьогодні вечір буде тихим та надзвичайно зоряним.
- Г. На щастя, іспит виявився набагато легшим, ніж ми очікували.

6.Позначте речення з відокремленим означенням:

- А. Налякані грозою, птахи сховалися в густому чагарнику.
- Б. Сад, припорошений білим снігом, дрімав у зимовій тиші.
- В. Учень, уважно слухаючи вчителя, швидко занотовував головне.
- Г. Чорні хмари, поглинаючи залишки світла, закрили небо.

7.Яке речення містить відокремлену обставину?

- А. Степ, сповнений пахощами трав, розкинувся до самого обрію.
- Б. Не пізнавши гіркого, людина ніколи не оцінить справжнього солодкого.
- В. Осінь, ця золота красуня, вже крокує парками нашого міста.
- Г. Ми поверталися додому втомлені, але дуже задоволені прогулянкою.

8. Укажіть речення, де **НЕПРАВИЛЬНО** розставлені розділові знаки при звертанні:

- А. Ой куди ви, голуби, від нас відлітаєте?
- Б. Спи моя дитино, під тихий шепіт вітру.
- В. Не плач, козаче, твоя доля ще попереду.
- Г. Земле рідна, я вклоняюся тобі за твою щедрість.

9. Установіть відповідність між видом односкладного речення та прикладом:

- 1.Означено-особове А. Ведуть коня вороного.

- 2.Неозначено-особове
- 3.Узагальнено-особове
- 4.Безособове

- Б. Посадили над козаком явір та калину.
- В. Люблю читати книги вечорами.
- Г. Вік живи — вік учись.

10.Установіть відповідність між реченням та відокремленим членом у ньому:

- 1.Відокремлене означення
- 2.Відокремлена обставина
- 3.Відокремлена прикладка
- 4.Відокремлений додаток

- А. Навчаючись, ми стаємо сильнішими.
- Б. Веселка, цей небесний міст, засяяла над річкою.
- В. Осяяні сонцем, гори здавалися золотими.
- Г. Окрім зошитів, на парті лежали підручники.

11.Установіть відповідність між групою вставних слів та прикладом:

- 1.Почуття
- 2.Невпевненість
- 3.Джерело повідомлення
- 4.Послідовність викладу

- А. На мою думку, це найкраще рішення.
- Б. На жаль, канікули швидко закінчилися.
- В. По-перше, треба підготувати план роботи.
- Г. Здається, дощ починає вщухати.

12.Установіть відповідність між реченням та причиною відсутності коми між однорідними членами:

- 1.Неоднорідні означення
- 2.Однорідні члени, з'єднані неповторюваним єднальним сполучником
- 3.Однорідні члени у складі фразеологізм
- 4. Між двома дієсловами в однаковій формі, що виражають одну дію

- А. Я буду вчитися і працювати для України.
- Б. У лісі пахло хвоєю і вологою.
- В. Простягалися довгі рівні ряди зелених насаджень
- Г. Він ішов ішов і нарешті побачив вогник.

13.Позначте односкладне називне речення:

- А. Холодна осінь. Туман і тиша довкола.
- Б. У лісі вже зовсім стемніло та похолоднішало.

В. Не забудь привітати батьків зі святом.

Г. У двері постукали тричі, але ніхто не відчинив.

14. Яке речення є неповним (з пропущеним присудком)?

А. Твої очі — як сині волошки в житі.

Б. Над містом — чисте блакитне небо.

В. Мова — це дзеркало душі кожного народу.

Г. Люби свій край як матір рідну.

15. Знайдіть речення з неоднорідними означеннями (коми не ставляться):

А. Високі стрункі тополі стояли обабіч дороги.

Б. Сірі сумні осінні дні навіювали роздуми.

В. Радісні веселі діти вибігли на подвір'я.

Г. Сухий гарячий вітер підіймав куряву на шляху.

16. Визначте речення, у якому звертання стоїть на початку:

А. Поспішай, синку, до школи, бо запізнишся.

Б. Україно, я для тебе живу і працюю щодня.

В. Чи знаєш ти, мій друже, ціну справжньої дружби?

Г. Дозволь мені, мамо, піти сьогодні в гості.

17. Знайдіть речення із вставним словом, що вказує на джерело повідомлення:

А. Кажуть, літо цього року буде надзвичайно спекотним.

Б. Можливо, завтра ми підемо на екскурсію до музею.

В. По-перше, потрібно зібрати всі необхідні документи.

Г. На щастя, гроза швидко закінчилася і виглянуло сонце.

18. Позначте речення з відокремленою прикладкою:

А. Степ, оповитий нічною тишею, дихав вологою.

Б. Славко, мій кращий друг, завжди прийде на допомогу.

В. Читаючи книгу, я переносуюся в інший світ.

Г. Утомлені переходом, туристи вирішили зробити привал.

19. Яке речення містить відокремлену обставину, виражену дісприслівниковим зворотом?

- А. Квіти, скроплені ранковою росою, виблискували на сонці.
Б. Усміхаючись сонцеві, дитина простягала до нього рученята.
В. Окрім математики, я дуже люблю вивчати історію.
Г. Вечір, тихий та лагідний, опускався на засинаюче місто.

20. Укажіть речення, де вставне слово виділено правильно:

- А. **Отже**, ми маємо завершити цей проєкт до кінця тижня.
Б. Він **може бути**, справжнім лідером у нашому класі.
В. Виявилось **що**, новина була лише чуточкою.
Г. Повірте **мені**, кожне слово тут є чистою правдою.

Завдання на встановлення відповідності (1 бал за кожне — разом 4 бали)

21. Установіть відповідність між типом односкладного речення та його прикладом:

- | | |
|-----------------------|-------------------------------------|
| 1. Означено-особове | А. Хліб-сіль їж, а правду ріж. |
| 2. Неозначено-особове | Б. Довкола ні душі. |
| 3. Безособове | В. Поклич мене, коли будеш вільний. |
| 4. Називне | Г. Ведуть переговори про мир. |

22. Установіть відповідність між реченням та відокремленим членом:

- | | |
|---------------------------|---|
| 1. Відокремлене означення | А. Наближався вечір, такий довгоочікуваний і прохолодний. |
| 2. Відокремлена прикладка | Б. Не спитавши броду, не лізь у воду. |
| 3. Відокремлена обставина | В. Ми, учні восьмого класу, готуємося до виступу. |
| 4. Відокремлений додаток | Г. Замість квітів, у вазі стояли осінні листки. |

23. Установіть відповідність між групою вставних слів та прикладом:

- | | |
|----------------------|---|
| 1. Упевненість | А. На превеликий жаль, я не зможу прийти. |
| 2. Невпевненість | Б. Безумовно, ви маєте рацію в цьому питанні. |
| 3. Активізація уваги | В. Здається, ми трохи збилися з курсу. |
| 4. Почуття | Г. Чуєте, хтось стукає у вікно? |

24. Установіть відповідність між реченням та причиною відсутності коми між однорідними членами:

1. Неоднорідні означення
2. Однорідні члени, з'єднані
неповторюваним єднальним
сполучником

3. Однорідні члени у складі
фразеологізм

4. Між двома дієсловами в
однаковій формі, що виражають
одну дію

А. Я буду вчитися і працювати для України.

Б. У лісі пахло хвоєю і вологою.

В. Простягалися довгі рівні ряди зелених
насаджень.

Г. Він ішов ішов і нарешті побачив вогник.